

SORU 1

İncelemeye çalıştığım yazarlarımızı ---- Türk romanına hangi yönden katkıda bulduklarını, geliştirdikleri teknikleri ve çoğunda ortak olan Doğu-Batı sorunsalına yaklaşımlarında roman türünü ne denli başarıyla kullandıklarını ---- istediğimden her birinin bir iki yapıtı üzerinde yoğunlaşmayı ve uzunca durmayı tercih ettim.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) araştırırken - belirtmek
- B) tanıtırken - eleştirmek
- C) değerlendirirken - saptamak
- D) bildirirken - kanıtlamak
- E) nitelerken - öngörmek

SORU 2

Yetişkinler için ortaya konulacak bir eserde konu sınırlamasından söz edilemez. Yazar; yaşam ve insanla ilgili dilediği bir sorunu, olguyu ya da durumu konu olarak seçebilir; kendi üretme özgürlüğü içinde insanın düşüncesinde olan her şeyi edebiyatın bir konusu olarak işleyebilir. Yetişkin edebiyatından farklı olarak hedef kitlesinin belli olması ve bu kitlenin ihtiyaçlarına yönelik hazırlanması bakımından çocuk edebiyatının meşakkatli bir alan olduğu unutulmamalıdır.

Bu cümledeki altı çizili sözü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Gösteriştten uzak bir sanatın var olabileceğini herkese ispatlamak istiyordu.
- B) Yaşadıklarından elde ettiği deneyimler çaresizliğini derinleştiriyordu.
- C) Taşradaki gözlemlerini sabırla işleyerek eserine gerçeklik kazandırıyordu.
- D) Yüzündeki çizgiler zorlu ve sıkıntılı bir yaşam sürdüğünü anlatıyordu.
- E) Fotoğrafını çektiği insanların çileli bakışları, yıllardır gözünün önünden gitmiyordu.

SORU 3

Hayatın akışına yön veren insanoğlu, aynı zamanda kendi gemisinin rotasını belirleyen yegâne kişidir.

Bu cümledeki altı çizili sözcün cümleye kattığı anlam, aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Sağlıklı kararlar alabilen insanlar, doğru yönü bulmuş demektir.
- B) Karar verebilmek insanı diğer canlılardan ayıran bir özelliktir.
- C) Yaşanan her şey, insanları değişik kararlar almaya itmektedir.
- D) İnsanoğlu, dünyadaki bazı kararları kendi çıkarları için almaktadır.
- E) İnsan, kararlarıyla kendi hayatını şekillendiren bir varlıktır.

SORU 4

Doğruluğun sınırları dışında olan iki tutku vardır: öfke ve kin. Bu tutkular sadece işlerine akıllarıyla bağlanmayan insanların işine yarar. Doğru ve temiz işler, hep ölçülü ve ağırbaşlıdır. Ölçü olmayan yerde kavga, gürültü ve adaletsizlik vardır.

Aşağıdaki cümlelerden hangisi anlamca bu parçaya en yakındır?

- A) Kininden sıyrılamayan insanlar, öfkeden hiçbir şey göremez.
- B) Ölçülü davranış sergilemek, başarının en önemli anahtarıdır.
- C) Aklın rehberliğinden uzaklaştıkça istenmeyen durumlar ortaya çıkar.
- D) Sevgi, tüm kötülükleri ortadan kaldıracak yegâne duygudur.
- E) Kızgınlıkla yapılan eylemlerin sonucunu kestirmek zordur.

SORU 5

I. Vitamin ve minerallerin doğal besinler yerine bilinçsizce ve doktor önerisi olmaksızın kullanılması pek çok sağlık problemi oluşturabilir.

II. Gerektiğinden fazla vitamin takviyesi iştahsızlık, görme bozuklukları, kusma, şiddetli baş ağrısı, böbrek taşı oluşumu ve uyku bozukluğuna neden olur.

Numaralanmış II. cümleyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) I. cümlede aktarılanların tersi bir durumdan bahsedilmiştir.
- B) I. cümlede ifade edilenler, farklı yönlerden eleştirilmiştir.
- C) I. cümlede anlatılanların nedenlerine yer verilmiştir.
- D) I. cümlede anlatılanlar, örneklerle desteklenmiştir.
- E) I. cümlede değinilen konunun farklı yönleri ele alınmıştır.

SORU 6

Birden fazla kişi, bir olaya tanık olduğunda genellikle o olay hakkında birbirleri ile konuşurlar. Belleğimiz kusursuz bir makine gibi çalışmadığından ve hataya açık olduğundan bu konuşmalar sonucunda bir kişinin olayla ilgili yanlış hatırlamaları diğer kişinin bilgisini de etkileyerek var olan bilginin bozulmasına neden olabilir.

Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünlü daralması
- B) Ünsüz benzeşmesi
- C) Ünlü düşmesi
- D) Ünsüz yumuşaması
- E) Ünsüz türemesi

SORU 7

(I) Öğretim; çocuk için Hızır'la İskender'in, abıhayatı karanlıklar içinde aramaları cinsinden bir "sır yolculuğu"dur. (II) Bu misalin sembolizminde, bilgi ve öğrenimin asıl özelliğine inmiş oluyoruz. (III) Hızır, öğretmen; İskender, öğrencidir ya da Hızır'la İskender-i Zülkarneyn birbirlerine hem öğretmen hem öğrenci olan iki ders arkadaşıdır. (IV) Bilgi abıhayattır, ölümsüzleştirir insanı ve insana asıl ebedîliği sağlayan iç bilgi için ise dış bilgi gerekir. (V) Bilgi, sadece dış bir kavrayış, bir akıl ve mantık olayı, insan-doğa ilişkisinden doğma bir kanun değil aynı zamanda iç gelişimimize ilişkin bir değişim süreci, bir ahlaki yücelik aşaması, kısacası kişilik mimarisinin maddi ve manevi yapı taşıdır.

Bu parçada anlam bütünlüğünün sağlanması için numaralanmış cümlelerden hangileri yer değiştirmelidir?

A) I ve III

B) I ve V

C) II ve IV

D) II ve V

E) III ve IV

SORU 8

Şiiri sevdiğim kadar başka bir şeyi sevmem. Roman ve hikâye okumaya, kendilerini edebiyatçılığa kaptırmayan kişilerin yazdıkları denemeleri okumaya da bayılırım ama onlardan ne de olsa bıkılıyor. Bir romanı, isterse Stendhal'ın olsun, üst üste kaç kere okuyabilirsiniz? Anlattıklarını öğrendiniz mi elbette kapatacaksınız. Diyeceksiniz ki: "Kitabı kapattıktan sonra da bütün o kişiler içimizde yaşamıyor mu? Düşlerimize karışmıyor mu? Bir yere gider, bir kimse ile konuşurken onlar da birdenbire önümüze çıkmıyor, yanımıza gelivermiyorlar mı?" Doğrudur; romanlardaki, hikâyelerdeki kişilerin öyle bir canlılıkları vardır. Ancak roman kişilerinin öyle kitabın dışında yaşayabilmeleri de bir romanda, bir hikâyede öz ile şeklin birbirine kaynaşmadığını, ikisinin birbirinden ayrılabilmesini gösterir. Mısrada, şiirde ise özü şekilden ayrı düşünemeyiz. Düşünenler yoktur demiyorum, var ama ben onların şiiri gerçekten sevdiklerine, anladıklarına inanmıyorum.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) I. kişili anlatım
- B) Karşılaştırma
- C) Alıntılama
- D) Çıkarımda bulunma
- E) Samimi bir üslup

SORU 9

Yahya Kemal () iki şeyi birlikte düşünmektedir () Birincisi () Batılıların kendi edebiyatları için yaptıkları () ikincisi () bizim kendi edebiyatımız için yapabileceğimiz hamleler neler olabilir meselesi ()

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (,) (:) (,) (;) (,) (.)

B) (,) (.) (,) (,) (,) (.)

C) (;) (.) (;) (,) (;) (?)

D) (;) (:) (,) (,) (,) (...)

E) (,) (:) (;) (,) (,) (.)

SORU 10

Uzun boylu adamın üzerinde Frenk gömleği vardı. Altında bol paçalı, beyaz bir pantolon ayağında
siyah, sivri uçlu kunduralarıyla Arnavut kaldırımllı sokaklarda yürüyordu. Evlerin balkonlarında
fesleğenler, sardunyalar, Japon gülleri, Afrika menekşeleri sıralanmıştı. Sokak baştan aşağı taze
çiçek ve Arap sabunu kokuyordu.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

A) I

B) II

C) III

D) IV

E) V

SORU 11

Beni güzel hatırla!

Bunlar son satırlar...

Farz et ki, bir rüzgârdım, esip geçtim hayatından.

Ya da bir yağmur sel oldum sokağında.

Sonra toprak çekti suyu...

Kaybolup gittim, belki de bir rüyaydım senin için...

Uyandın ve ben bittim...

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) İşaret zamiri

B) Zarf-fiil

C) Durum zarfı

D) İlgi zamiri

E) Ayrılma hâli eki

SORU 12

Can Yücel'in çevirilerinde de dili ve üslubuyla kendi kimliğini koruduğu, çevirdiği her yapıta kendi sesini kattığı, yapıtları neredeyse yeniden yazarak değişik bir çeviri anlayışı geliştirdiği görüldü.

Metne sadık çevirilerin harfi, lafzı, anlamı yakalama telaşından şiirin tınısını kaçırabildiklerini, oysa şiiri şiir edenin tınısı olduğunu savundu. Can Yücel 'e göre çeviri denen uğraş, söz konusu olayı başka bir dilde yeniden yaratmaktır; bu nedenle kendisi de şiir çevirilerinin altına "çevirmen" değil, "Türkçe söyleyen" kaydını düştü.

Bu parçadan Can Yücel'in çevirmenlik anlayışıyla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Çevrilen eserin içeriğinde değişiklik yapılmadan biçim özellikleri değiştirilebilir.
- B) Çeviriye kendi benliğini katmak eseri kendi dünyasından uzaklaştırabilir.
- C) Çeviride esas olan eserin ses özelliklerinin özüne dokunmadan yerelleştirilmesidir.
- D) Eserin yazıldığı ana dilin inceliklerine hâkim olmadan nitelikli çeviri yapılamaz.
- E) Çevirmen eserden aldığı ruhu kendi diliyle yoğurup yeniden üretmelidir.

SORU 13

Okumayı keşfetmek insanlık tarihinin en önemli dönüm noktalarından biri oldu çünkü o sayede tür olarak ilk defa entelektüel açıdan gelişmeye başladık. Bu beceri sayesinde yaklaşık beş bin yıllık bir sürede okuma yazmanın çok az rastlanan bir şey olduğu “basit toplumdan”, bizden on binlerce kilometre ötede yaşayan veya yüzyıllar öncesinde yaşamış insanların yazdıklarını okuyabildiğimiz “teknolojik toplum” hâline geldik. Geldiğimiz noktayı borçlu olduğumuz okuryazarlığımız ise günümüzde artık iyi bir yaşam sürebilmenin en önemli ön koşullardan biri hâline geldi. Okuyan beyinde neler olup bittiğini ancak 2000’li yıllarda yapılan çalışmalarla öğrenmeye başladık. Bu kısa sürede elde edilen bilgilere bakınca okuyan beyin hakkında öğreneceklerimizin eğitim düzenimiz için yol gösterici olacağını şimdiden tahmin etmek sanırım abartı olmayacaktır.

Bu parçaya göre okuma ile ilgili

- I. Toplumların gelişmesini sağladığına
- II. Yaşam şartlarını iyileştirdiğine
- III. Eğitim kalitesini arttırdığına

durumlarından hangilerine kesin olarak ulaşılabilir?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) I ve II

D) II ve III

E) I, II ve III

SORU 14

Birmingham Üniversitesinden Prof. Dr. Suzanne Higgs ve Dr. Jason Thomas yayımladıkları makalelerinde, sosyal çevrenin yeme alışkanlıkları üzerindeki etkisinin altını çizdi. Araştırmacılar insanların yemek yemeyle ilgili belli başlı normları, kültürel beklentileri ve çevresel uyarıları baz alarak takip ettiklerini ortaya koyuyorlar. Buna göre normal yeme davranışının ne olduğundan emin değilsek bir modeli takip etmeye başlıyoruz. Yeme davranışlarımıza bu modellerin etki ettiğini göz önünde bulundurduğumuzda akut stres döneminde yeme alışkanlıklarımızın değişme olasılığı yüksek. Araştırmacılar, yaptıkları üç farklı modelleme çalışmasında insanların yiyecek tüketimlerini, yemek yemeyle ilgili algıladıkları normlara göre değiştirdiklerini buldular. Örneğin, deneyin katılımcıları fazla yiyen modele kıyasla az yiyen bir modelin yanında daha az yediler.

Bu parçada yeme alışkanlıklarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Çevresel uyarılardan da etkilendiğine
- B) Akut stres döneminde değiştiğine
- C) Modellerin etkilerine
- D) Modellerin takip edilme nedenlerine
- E) Araştırmayı yapanların kim olduğuna

SORU 15

Birçok insan gibi kendim nasılsam başkasını ona göre değerlendirme hatasına düşmem. Buna aykırı düşen şeylere kolayca inanırım. Herkes gibi kendimi bağlı hissettiğim bir biçime başkalarını zorlamam. Bambaşka yaşama biçimleri olabileceğine inanır, bunları akıl edebilirim. Çoklarının tersine de aramızdaki ayrılığı benzerlikten daha kolay kabul ederim.

Aşağıdakilerden hangisi bu sözlerin sahibine ait bir düşünce olamaz?

- A) Başkasının benim davranışlarımdan ve ilkelerimden dilediği kadar uzak kalmasını hoş karşılarım.
- B) Herkesi dümdüz ve bağımsız olarak kendi kişiliğiyle görür, buna göre değerlendiririm.
- C) Her birimizin kendi özelliklerine göre değerlendirilmesini, kimsenin başkası gibi olamaya zorlanmamasını yürekten isterim.
- D) Kendi güçsüzlüğüm, başkalarının gücü üstüne beslemem gereken düşünceleri hiç değiştirmez ve etkilemez.
- E) İnsanlarla bazı noktalarda fikirlerimizin ortaklaşması için karşılıklı taviz verilebileceğine inanırım.